

Neurotické a psychotické poruchy řeči

Mutismus v dětství, mládí a dospělosti
Rádce pro rodinné příslušníky, postižené, terapeuty a pedagogy

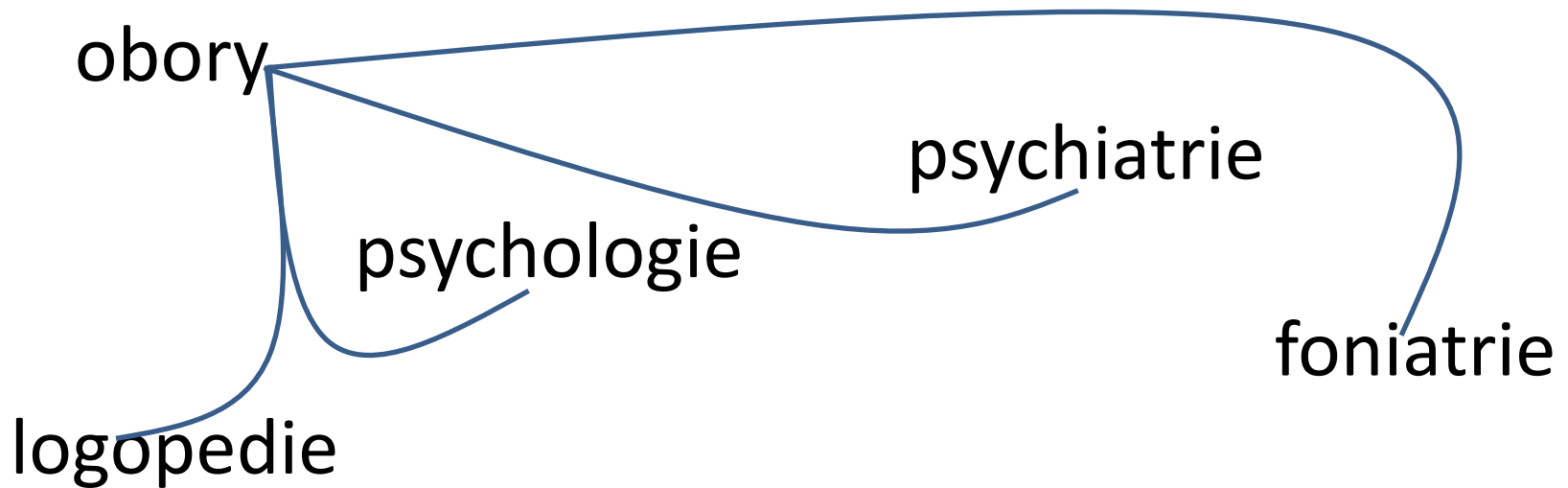
Boris Hartmann
Michael Lange

Mutismus

Základní definice

- **ztráta** schopnosti verbálně komunikovat
- **psychogenní** porucha řeči
- hraniční problematika mezi různými vědními obory

Poškození centrální nervové soustavy

- **organické**
 - krvácení, nádory, traumata, ...
- **funkční**
 - postižení spojů mozkových, ...
- **psychogenní**
 - poruchy v oblasti vyšší nervové činnosti
 - psychogenní nemluvnost – mutismus

Další vymezení

- mutismus znamená **oněmění**
- nepřítomnost nebo **ztráta řečových projevů**, která **není podmíněna organickým** poškozením CNS
- **získaná psychogenní nemluvnost**

Klasifikace mutismu – různá dělení

- v **MKN-10** (1992) a v **DSM-IV** (1994) zahrnuta jedna forma mutismu – (s)**elektivní mutismus**
- v MKN-10 je zařazen do **F94 – Poruchy sociálních vztahů se vznikem specificky v dětství a adolescenci**

Tři základní skupiny faktorů vzniku

- a) **bezprostředně vyvolávající faktory** – akutní psychotraumatizace
- b) **predispoziční faktory:**
 - rodinné faktory
 - osobnostní rysy
 - faktory ovlivňující celkovou funkčnost dítěte
 - chronické stresové faktory
- c) **udržovací faktory** – přetrvávání výše uvedených skupin faktorů

Diagnostická kritéria

- normální nebo téměř normální chápání jazyka
- kompetence v mluvním vyjadřování dostatečné pro sociální komunikaci
- v některých situacích normálně nebo téměř normálně hovoří
- **projevy mutismu musí trvat minimálně čtyři týdny** (do období nezahrnujeme 1. měsíc školní docházky)

Analýza

- **rodinná anamnéza**
- **osobnostní charakteristika dítěte a socializace**
- **osobní anamnéza**
- **současný stav problému**

Diagnostické metody a techniky

- **psychologické vyšetření**
- **logopedické vyšetření**
- **další odborná vyšetření**
- získané informace je vhodné doplnit o **údaje ze školy**

Terapie

- zdlouhavý a náročný proces na trpělivost
- **foniatr** vyloučí organický podklad a vybaví hlas
- **psycholog** odstraní příčinu (snaha odstranit)
- **logoped** naváže na foniatrické metody, vytvořený hlas využije k tvorbě hlásek, slabik, slov, vět